

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

PHAN LƯU NGỌC

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ THU THUẾ
ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ
TẠI CHI CỤC THUẾ THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.01**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS ĐỖ ANH TÀI

THÁI NGUYÊN - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ cho một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn này đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái nguyên, ngày tháng năm 2012

Tác giả luận văn

Phan Lưu Ngọc

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn, tôi đã được sự giúp đỡ của các tập thể và cá nhân. Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến sự giúp đỡ quý báu đó.

Trước hết tôi xin chân thành cảm ơn Đảng ủy, Ban giám hiệu, Phòng đào tạo của trường Đại học Kinh tế và quản trị kinh doanh, Khoa sau Đại học Đại học Thái Nguyên.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến sự giúp đỡ của các thầy cô giáo trong quá trình giảng dạy, đã trang bị cho tôi những kiến thức khoa học. Đặc biệt là thầy giáo. PGS-TS Đỗ Anh Tài người trực tiếp hướng dẫn giúp đỡ tôi trong suốt thời gian nghiên cứu và học tập.

Tôi xin chân thành cảm ơn Cục Thuế tỉnh Thái Nguyên. Chi cục Thuế thành phố Thái Nguyên - cùng các cơ quan, Sở, Ban, Ngành Trung ương và địa phương đóng trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên, cùng toàn thể các đồng nghiệp học viên lớp cao học quản lý kinh tế khóa 7, gia đình bạn bè đã tạo điều kiện, cung cấp tài liệu cho tôi hoàn thành chương trình học của mình và góp phần thực hiện tốt hơn cho công tác thực tế sau này.

Tôi xin chân thành cảm ơn !.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2012

Tác giả luận văn

Phan Lưu Ngọc

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các chữ viết tắt.....	vi
Danh mục các bảng, sơ đồ	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu của đề tài	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn	4
5. Bố cục của luận văn gồm: 4 chương.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THU THUẾ ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ	5
1.1. Vai trò và đặc điểm của kinh tế cá thể đối với nền kinh tế quốc dân	5
1.1.1. Vai trò của của kinh tế cá thể.....	5
1.1.2. Đặc điểm của thành phần kinh tế cá thể	6
1.2. Công tác quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể	8
1.2.1. Các sắc thuế chủ yếu áp dụng đối với hộ kinh doanh cá thể	8
1.2.2. Mục đích, yêu cầu của công tác quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể	13
1.2.3. Quy trình quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh.....	14
1.2.4. Mối liên hệ giữa kinh tế cá thể với tăng trưởng kinh tế.....	27
1.3. Tình hình quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh trên thế giới và ở Việt Nam. 28	
1.3.1 Tình hình quản lý thu thuế trên thế giới.....	28
1.3.2. Tình hình quản lý và thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể ở Việt Nam ...	31

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU VỀ VIỆC QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ TẠI CHI CỤC THUẾ THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN	34
2.1. Phương pháp tư duy trong nghiên cứu.....	34
2.2. Phương pháp thu thập thông tin	34
2.2.1. Thu thập thông tin thứ cấp	34
2.2.2. Điều tra thực trạng.....	35
2.3. Phương pháp thống kê.....	35
2.4. Phương pháp phân tích đánh giá	35
2.5. Phương pháp chuyên gia	36
2.6. Phương pháp thảo luận.....	36
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU THUẾ..	37
ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ TẠI CHI CỤC THUẾ THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN.....	37
3.1. Đặc điểm của thành phố Thái Nguyên.....	37
3.1.1.Đặc điểm tự nhiên	37
3.1.2. Đặc điểm kinh tế -xã hội.....	39
3.2. Tổ chức bộ máy quản lý thu thuế tại Chi cục Thuế thành phố Thái Nguyên..	47
3.2.1. Ban Lãnh đạo	47
3.2.2. Các đội thuế.....	48
3.3. Đặc điểm tình hình hoạt động của hộ kinh doanh cá thể trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	50
3.4. Kết quả quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể thời gian qua	51
3.4.1. Kết quả quản lý đối tượng nộp thuế (ĐTNT).	51
3.4.2. Kết quả quản lý doanh thu	56
3.4.3. Kết quả đôn đốc thu nộp thuế	60
3.4.4. Kết quả triển khai kế toán hộ kinh doanh	62

3.5. Đánh giá kết quả quản lý thu thuế hộ kinh doanh cá thể	65
3.5.1. Những kết quả đạt được	65
3.5.2. Những hạn chế cần khắc phục	68
3.5.3. Nguyên nhân thất thu thuế	69
Chương 4: GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU THUẾ ĐỐI VỚI HỘ KINH DOANH CÁ THỂ TẠI CHI CỤC THUẾ THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN	71
4.1. Các chuẩn mực của quản lý thuế.....	71
4.2. Phương hướng đổi mới và nhiệm vụ công tác quản lý thu thuế hiệu quả đối với hộ kinh doanh cá thể thời gian tới	71
4.2.1. Phương hướng đổi mới	71
4.2.2. Nhiệm vụ chủ yếu công tác quản lý thu thuế hiệu quả đối với hộ kinh doanh cá thể.....	72
4.3. Các giải pháp nâng cao hiệu quả thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể	73
4.3.1. Thường xuyên rà soát diện hộ kinh doanh thực tế để đưa vào quản lý thuế	73
4.3.2. Tập trung xác định lại doanh thu kinh doanh của các hộ kinh doanh cá thể	75
4.4. Kiến nghị điều kiện thực thi giải pháp	84
KẾT LUẬN	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	89
PHỤ LỤC	91

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nội dung
GTGT	: Giá trị gia tăng
TNCN	: Thu nhập cá nhân
TTĐB	: Tiêu thu đặc biệt
ĐTNT	: Đối tượng nộp thuế
KK- KTT- TH	: Kê khai, kế toán thuế, tin học
TPTN	: Thành phố Thái Nguyên
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa
NSNN	: Ngân sách Nhà nước
NQD	: Ngoài quốc doanh
UBND	: Ủy ban nhân dân
VLXD	: Vật liệu xây dựng
ĐVT	: Đơn vị tính

DANH MỤC CÁC BẢNG, SƠ ĐỒ

Bảng 1.1: Thuế lũy tiến từng phần theo điều 22 luật thuế thu nhập cá nhân.....	12
Bảng 3.1: Tình hình dân số lao động tỉnh Thái Nguyên qua 3 năm	40
Bảng 3.2: Diện tích và dân số theo địa bàn hành chính trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	41
Bảng 3.3: Tình hình giáo dục và y tế của thành phố Thái Nguyên	44
Bảng 3.4: Kết quả quản lý đối với hộ kinh doanh cá thể.....	51
Bảng 3.5: Kết quả kiểm tra hộ nghỉ kinh doanh	55
Bảng 3.6: Kết quả Quản lý hộ kinh doanh theo phương pháp nộp thuế.....	56
Bảng 3.7: Kết quả quản lý doanh thu, mức thuế đối với hộ khoán	57
Bảng 3.8: Kết quả điều chỉnh thuế.....	58
Bảng 3.9: Kết quả điều tra doanh thu một số hộ khoán.....	58
Bảng 3.10: Kết quả quản lý doanh thu, mức thuế hộ kê khai.....	59
Bảng 3.11: Kết quả thu nộp thuế hộ kinh doanh cá thể	61
Bảng 3.12: Báo cáo nợ đọng khu vực cá thể tính đến 31/12/2011	61
Bảng 3.13: Báo cáo thực hiện triển khai kế toán hộ năm 2011	63
Bảng 3.14: Kết quả thu thuế hộ cá thể	65
 Sơ đồ 1.1: Tổ chức bộ máy hành chính Chi cục thuế TPTN	 32

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Đất nước ta đang ở trong giai đoạn thực hiện chiến lược phát triển kinh tế xã hội đẩy mạnh công nghiệp hoá và hiện đại hoá đất nước, đưa đất nước phát triển nhanh và bền vững, chủ động hội nhập quốc tế có hiệu quả.

Hơn 20 năm qua từ khi ngành thuế hoạt động theo một sự thống nhất từ Trung ương đến địa phương, công tác quản lý thu thuế liên tục đổi mới. Đặc biệt từ sau đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI nền kinh tế nước ta có một sự biến chuyển mạnh mẽ, từ một nền kinh tế tập trung quan liêu bao cấp sang nền kinh tế thị trường có sự quản lý của Nhà nước theo định hướng XHCN. Theo cơ chế này, cùng với việc xóa bỏ cơ chế quản lý kinh tế tập trung quan liêu bao cấp, là việc phát triển một nền kinh tế thị trường với nhiều thành phần kinh tế song song tồn tại và phát triển, trong đó kinh tế Nhà nước giữ vai trò chủ đạo.

Việc chuyển đổi cơ chế quản lý kinh tế một cách đúng đắn đã đem lại cho đất nước ta những thành tựu đáng kể trên mọi lĩnh vực, kinh tế, chính trị, xã hội uy tín của đất nước ta trên trường quốc tế ngày càng được nâng cao. Trong đó, chính sách Tài chính - Thuế có vai trò hết sức quan trọng, đòi hỏi Ngành thuế phải tập trung nghiên cứu và đề ra các biện pháp công tác cụ thể, phải tạo cho được sự chuyển biến mới, có hiệu quả thiết thực trên các mặt công tác của mình.

Thời gian qua công tác quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể có nhiều chuyển biến tích cực góp phần nâng cao ý thức tuân thủ pháp luật thuế của các hộ kinh doanh, hạn chế thất thu, tăng thu cho Ngân sách. Tuy nhiên, tiềm năng vẫn còn và có thể khai thác thu để đạt ở mức cao hơn. Tình trạng thất thu tuy có giảm nhưng vẫn còn tình trạng quản lý không hết hộ kinh

doanh, doanh thu tính thuế không sát thực tế, dây dưa nợ đọng thuế còn nhiều... Vì vậy, vấn đề mang tính cấp thiết đặt ra cho Ngành Thuế là phải tìm cho được các giải pháp nhằm tăng cường công tác quản lý thu thuế hiệu quả đối với hộ kinh doanh cá thể.

Tình hình quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể tại Chi cục Thuế thành phố Thái Nguyên trong vài năm gần đây, việc thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể của Chi cục đã được áp dụng và từng bước phát triển, xong hiệu quả thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể của Chi cục Thuế thành phố Thái Nguyên còn chưa cao so với tiềm năng và còn nhiều vấn đề cần phải xem xét, giải quyết. Vậy thực trạng thu thuế của Chi cục như thế nào? Có những yếu tố, nguyên nhân chủ yếu nào ảnh hưởng? cần có những định hướng và các giải pháp chủ yếu nào để thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể của Chi cục Thuế thành phố Thái Nguyên phát triển mạnh, vững chắc và đạt hiệu quả cao. Tất cả những vấn đề này do nguyên nhân gì? Yếu tố chủ yếu nào ảnh hưởng? Cần có định hướng và biện pháp chủ yếu nào? để nâng cao hiệu quả thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể.

Xuất phát từ những yêu cầu thực tế ở địa phương, tôi quyết định chọn đề tài **“Giải pháp nâng cao hiệu quả thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể tại Chi cục Thuế thành phố Thái Nguyên”** làm đề tài nghiên cứu nhằm góp phần thiết thực tăng cường công tác quản lý thu thuế đạt hiệu quả cao đối với hộ kinh doanh cá thể trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.

2. Mục tiêu của đề tài

2.1. Mục tiêu chung

Nghiên cứu thực trạng quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể tại Chi cục Thuế thành phố Thái Nguyên. trên cơ sở đánh giá, phân tích tình hình thực hiện quản lý thu thuế đối với hộ kinh doanh cá thể, sẽ thấy được những mặt mạnh, mặt yếu trong công tác quản lý và những điểm còn tồn tại